

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 212/2018-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 15. marca 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej, zo sudcu Miroslava Duriša a sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 2, čl. 13, čl. 149 a čl. 151 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd prípisom Okresnej prokuratúry Košice I sp. zn. 1 Pn 274/17/8802 z 13. apríla 2017, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. mája 2017 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 2, čl. 13, čl. 149 a čl. 151 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“)

prípísom Okresnej prokuratúry Košice I (ďalej aj „okresná prokuratúra“) sp. zn. 1 Pn 274/17/8802 z 13. apríla 2017 (ďalej aj „napadnutý prípis“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podaním z 28. februára 2017 adresovaným Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky, sekcii kontroly a inšpekčnej služby, odboru inšpekčnej služby (ďalej aj „inšpekčná služba“) oznámil podozrenie zo spáchania trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa, ktorého sa mal (podľa sťažovateľa) dopustiť poverený policajt Obvodného oddelenia Policajného zboru Košice-Staré Mesto svojím postupom v trestnom konaní vedenom pod ČVS: ORP-3682/SM-KE-2016 (pôvodne pod sp. zn. ORPZ-KE-OPP5-243/2016) vo veci podozrenia zo spáchania trestného činu nezaplatenia dane a poistného sťažovateľom. Inšpekčná služba prípisom sp. zn. SKIS-IS-OISV-2017/001071 z 10. marca 2017 sťažovateľovi oznámila, že po posúdení obsahu jeho podania podľa § 62 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) vec postúpila Okresnej prokuratúre Košice I. Prokurátor okresnej prokuratúry prípisom sp. zn. 1 Pv 422/16/8802 z 27. marca 2017 sťažovateľovi oznámil, že po preskúmaní veci na základe jeho podania, ktoré podľa obsahu vyhodnotil ako žiadosť o preskúmanie postupu policajta, dospel k záveru, že poverený policajt v označenom trestnom konaní postupoval v súlade s Trestným poriadkom.

Sťažovateľ 6. marca 2017 Krajskej prokuratúre Košice (ďalej len „krajská prokuratúra“) opätovne (na základe skutočností v podstate totožných s tými, ktoré uviedol vo svojom podaní z 28. februára 2017, pozn.) oznámil podozrenie zo spáchania trestného činu, ktorého sa mal dopustiť poverený policajt pri výkone svojej právomoci v trestnej veci sťažovateľa. Prokurátor krajskej prokuratúry prípisom sp. zn. 1 Kn 114/17/8800 z 13. marca 2017 sťažovateľovi oznámil, že jeho uvedené podanie „z dôvodu príslušnosti“ postúpil okresnej prokuratúre. Prokurátor okresnej prokuratúry (napadnutým) prípisom sp. zn. 1 Pn 274/17/8802 z 13. apríla 2017 sťažovateľovi oznámil, že jeho trestné oznámenie podľa § 198 ods. 1 Trestného poriadku odovzdal inšpekčnej službe „na priame vybavenie“. Vyšetrovateľ inšpekčnej služby uznesením ČVS: SKIS-95/OISV-V-2017 z 19. mája 2017 vec podozrenia zo spáchania trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa

odmietol podľa § 197 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku s tým, že nebol dôvod na začatie trestného stíhania alebo na postup podľa § 197 ods. 2 Trestného poriadku.

Sťažovateľ v sťažnosti adresovanej ústavnému súdu namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (v spojení s ďalšími v sťažnosti označenými článkami ústavy) napadnutým prípisom okresnej prokuratúry, ku ktorému malo dôjsť (v podstate) tým, že prokurátor okresnej prokuratúry odovzdal vec trestného oznámenia sťažovateľa inšpekčnej službe, hoci tá na rozhodnutie o nej podľa sťažovateľa nemala právomoc. V tejto súvislosti okrem iného uvádza, že *„v zmysle platnej právnej úpravy Slovenskej republiky, sekcia (inšpekčnej služby, pozn.) a ani kontrolné orgány Policajného zboru v rozsahu zodpovedajúcom procesnej samostatnosti orgánov činných v trestnom konaní, nevykonávajú dozor nad dodržiavaním zákonnosti pred začatím trestného stíhania a ani v prípravnom konaní, nepreskúmajú postup policajta v tomto konaní a nie sú príslušné dávať záväzné pokyny na postup podľa ust. § 197 Trestného poriadku, vyšetrovania a skráteného vyšetrovania trestných činov, meniť alebo rušiť rozhodnutia vydané v trestnom konaní“*.

- Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd
- vyslovil porušenie jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (sťažovateľ v sťažnosti označuje čl. 46 ústavy ako celok, z jej obsahu však možno vyvodiť, že konkrétne namieta porušenie práva na inú právnu ochranu garantovaného prostredníctvom čl. 46 ods. 1 ústavy, pozn.) v spojení s čl. 2, čl. 13, čl. 149 a čl. 151 ústavy, ako aj jeho práv podľa čl. 6 a čl. 13 dohovoru napadnutým prípisom okresnej prokuratúry,
 - *„zakázal pokračovanie porušovania práv sťažovateľa a prikázal prokuratúre, aby vo veci páchania trestnej činnosti verejnými činiteľmi konala podľa osobitných predpisov“*,
 - priznal mu primerané finančné zadosťučinenie v sume 5 000 €.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd v rámci predbežného prerokovania preskúmal, či sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné a osobitné náležitosti predpísané zákonom o ústavnom súde (§ 20 a § 50) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom alebo

rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

Ústavný súd vo vzťahu k sťažovateľom uplatneným námietkam v prvom rade pripomína, že nie je súčasťou systému orgánov činných v trestnom konaní, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, ktorý rozhoduje o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd fyzických osôb a právnických osôb, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Cieľom uplatňovania tejto právomoci ústavného súdu nie je primárne preskúmavanie a posudzovanie právnych názorov orgánov verejnej moci rozhodujúcich o právnych prostriedkoch nápravy a ochrany práv a slobôd (vrátane základných práv a slobôd) fyzických osôb a právnických osôb pri výklade a uplatňovaní zákonov v súvislosti s rozhodovaním vo veci samej ani preskúmavanie, či v konaní pred týmito orgánmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu tieto orgány vyvodili. Úloha ústavného súdu sa sústreďuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery orgánov verejnej moci rozhodujúcich o právnych prostriedkoch nápravy a ochrany práv a slobôd fyzických osôb a právnických osôb môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody zaručeného v ústave alebo v medzinárodných zmluvách o ľudských právach a základných slobodách (m. m. III. ÚS 38/05).

Sťažovateľ v posudzovanej veci (v podstate) namieta, že k porušeniu jeho v sťažnosti označených práv došlo tým, že prokurátor okresnej prokuratúry jeho trestné oznámenie, týkajúce sa podozrenia zo spáchania trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa postupom povereného policajta v trestnej veci sťažovateľa, odovzdal na účel ďalšieho postupu inšpekčnej služby, hoci tá podľa jeho názoru nemá oprávnenie viesť trestné konanie a rozhodovať v ňom.

V nadväznosti na uvedenú sťažnostnú argumentáciu ústavný súd v prvom rade poznamenáva, že je založená na spochybňovaní právneho postavenia inšpekčnej služby ako osobitnej zložky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. Tpj 62/2015 z 29. septembra 2015 (ďalej len „trestnoprávne kolégium“), podľa ktorého vyšetrovateľ Policajného zboru, služobne zaradený do inšpekčnej služby, je policajtom v zmysle § 10 ods. 8 písm. a) Trestného poriadku a poverený príslušník Policajného zboru, služobne zaradený do inšpekčnej služby, je policajtom v zmysle § 10 ods. 8 písm. c) Trestného poriadku. Z označeného stanoviska trestnoprávneho kolégia vyplýva, že policajt (resp. vyšetrovateľ) služobne zaradený do inšpekčnej služby, je oprávnený viesť trestné konanie a v rámci neho vykonávať úkony podľa príslušných ustanovení Trestného poriadku v prípade, že existuje podozrenie zo spáchania trestného činu, ktorého sa mal dopustiť policajt. Postup prokurátora okresnej prokuratúry, ktorý podľa § 198 ods. 1 Trestného poriadku oznámenie sťažovateľa o skutočnostiach, ktoré mali nasvedčovať tomu, že postupom povereného policajta v trestnom konaní došlo k spáchaniu trestného činu, odovzdal vyšetrovateľovi inšpekčnej služby, teda v plnom rozsahu korešponduje označenému stanovisku trestnoprávneho kolégia.

Ústavný súd rešpektuje prezumpciu ústavnosti označeného stanoviska trestnoprávneho kolégia, pričom v tomto konaní nemá zásadný dôvod k jeho spochybňovaniu, keďže zo sťažnosti zjavne vyplýva, že sťažovateľ v nej v konečnom dôsledku vyjadruje svoju nespokojnosť s výsledkom prešetrenia jeho trestného oznámenia (vec bola následne, po jej odovzdaní vyšetrovateľovi inšpekčnej služby jeho uznesením

odmietnutá, pozn.), t. j. domáha sa trestného stíhania policajta označeného v jeho trestnom oznámení. V tejto súvislosti ústavný súd upriamuje pozornosť na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej integrálnu súčasť základného práva na inú právnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorého vyslovenia porušenia sa sťažovateľ primárne domáha, tvorí povinnosť orgánov činných v trestnom konaní zaoberať sa zákonom ustanoveným spôsobom podaním, v ktorom dotknutá osoba oznamuje skutočnosti podľa nej nasvedčujúce tomu, že bol spáchaný trestný čin a tiež povinnosť orgánov činných v trestnom konaní o vybavení takého oznámenia dotknutú osobu riadne vyrozumieť. Súčasťou tohto základného práva (a ani žiadneho iného ústavou, či kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou garantovaného práva) však nie je právo, aby orgány činné v trestnom konaní podaniu oznamovateľa trestného činu vyhovel v tom zmysle, že rozhodnú podľa jeho predstáv (m. m. napr. I. ÚS 40/01, II. ÚS 168/03, III. ÚS 133/06, IV. ÚS 180/09). Ústavný súd opakovane vo svojej judikatúre zdôrazňuje, že právo fyzickej osoby na začatie trestného konania voči označenej osobe na základe podaného trestného oznámenia nepatrí medzi základné práva a slobody podľa druhej hlavy ústavy a ani ho nemožno odvodiť z niektorého iného ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou garantovaného základného práva alebo slobody (m. m. II. ÚS 42/00, II. ÚS 28/06).

Na základe uvedených skutočností ústavný súd konštatuje, že namietaný postup prokurátora okresnej prokuratúry, o ktorom bol sťažovateľ vyrozumený napadnutým prípisom okresnej prokuratúry, nie je poznačený takými pochybeniami ústavnej intenzity, na základe ktorých by po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd reálne mohol dospieť k záveru o porušení v sťažnosti označených práv sťažovateľa. Sťažnosť sťažovateľa preto pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. marca 2018